

Зьмест

В. Булгакаў. Ад укладальніка 8

1. Заданні лінгвістыкі

Язык і языказнаўства 12

2. Граматыка, правапіс, артаэпія

2.1. Агульныя пытанні

Правапіс і граматыка 15

Беларуская Акадэмічная Конфэрэнцыя 14.—21. XI. 1926

і яе працы дзеля рэформы беларускага абэцэды й правапісу 25

Урадовае выданьне „Lemantaga“ Станіслава Любіч–Маеўскага 40

Б. Тарашкевіч. Беларуская граматыка для школ. Выданьне пятае пераробленае і пашыранае. Вільня. 1929 г. 43

Р. Астроўскі. Беларускі правапіс. Кампіляцыя паводле Б. Тарашкевіча і Я. Лёсіка. Выданьне 2-ое папраўленае і дапоўненае. Вільня. 1930 73

Зьмена граматыкі беларускага языка ў БССР 79

Моўная палітыка бальшавікоў у Беларускай ССР 97

Некаторыя новыя зьмены беларускага норматыўнага граматыкі і правапісу ў Беларускай ССР 148

2.2. Прыватныя пытанні

Аканьне ў скланеньню назоўных імёнаў 157

Дзеля абароны беларускага языка 161

Адказ маім „крытыкам“ 165

Да вымовы й правапісу чужых словаў 174

Да правапісу чужых словаў 186

Беларускія хормы грэцкіх спакменьнікаў на -іос, лацінскіх на -іус і пад. .. 194

W ci V 196

Гук „Г“ у беларускай мове 197

Прыстаўное «в» у мове беларускай 198

Беларуская вымова царкоўна–славянскага пісьма 206

Які мае быць парадак літараў беларускага абэцэды 211

3. Гісторыя мовы

3.1. Гістарычная фанэтыка

Пачатнае „О — Е“ ў славянскіх мовах 214

Аб „Панэ“ і г.п. 219

Дыспаляталізацыя *l* у беларускай мове 220

Распадабненне шыпячых у беларускай мове 227

Raspadabnieńnie i ūpadabnieńnie ū biełaruskaj movie zykaŭ, što ū rozných składoch słowa 230

Їмбары	233
Да „Їмсьціслаў“ і пад.	234
Ј паміж а, о, е і зубнымі ў беларускай мове	236
Аканьне — балцкая рыса ў мове вялікалітоўскай	238
<i>3.2. Вонкавая й нутраная гісторыя мовы</i>	
Гісторыя беларускага языка	270
Доля мовы беларускае (яе вонкашная гісторыя) у розныя пэрыяды гісторыі Беларусі	283
Месца беларускага языка сярод іншых славянскіх языкоў і час яго ўзьніку	297
<i>3.3. Арэалы й тэксты</i>	
Беларушчына ў чужых мовах (Сялянская Ніва, 1926, № 24)	310
Беларушчына ў чужых мовах (Сялянская Ніва, 1926, 09.09)	311
Беларускія асаблівасьці ў баўгарскай мове	312
Пскоўскі дыялект	313
Мова дыплёматычнага лісту Рыскае рады 1271—1280 г.	345
Граматыка словенская Яна Ўжэвіча 1643 г.	357
Першыя друкаваныя памятки вялікалітоўскія (беларускія) і іх друкар ..	374
Беларускія мусульмане і беларуская літаратура арабскім пісьмом	381
Mova rukapisu «AL KITAB» Kryvickaha Muzeju Ivana Łuckieviča ў Vilni	418
4. Анамастыка	
<i>4.1. Заданьні анамастыкі</i>	
На што й як зьбіраці географічныя й асабовыя назовы беларускія?	498
<i>4.2. Тапаніміка</i>	
Маленькая ўвага	505
Масква — Польшча	506
„Жмудзь“ ці „Жамойць“?	507
Выясеньне майму крытыку	508
„Латва“, а ня „Лацьвія“	509
Беларускі слоўнік І.Насовіча і Расійская Акадэмія Навук	510
Насовіч праз назоў „Крывічы“	511
Да географічных назоваў вялікалітоўскіх із спачатным нарасьням –ь-е	512
<i>4.3. Антрапаніміка</i>	
Нашыя прозьвішчы	519
Латыскі шовінізм	526
Прозьвішчы на –ЛА (–ЛО) і іх правапіс	527
Прозьвішчы на –скі, –цкі — беларускія	529
Асабовыя назовы па бацьку ў беларусаў	530
Віефарускія chormy chryšćonuch imionaў	534
Хрышчоныя імёны вялікалітоўскія (беларускія)	536
Ганна ці Анна?	576

Да імені Дохтара Скарыны	578
--------------------------------	-----

5. Студыі роднае мовы

5.1. Барбарызмы

Найважнейшая справа (Да студыяў беларускае мовы)	585
Барбарызмы	591
Аб мове	593
Найвялікшыя барбарызмы ў нашых газетах	597
Найвялікшыя барбарызмы (Сялянская Ніва, 1926, № 27)	599
Найвялікшыя барбарызмы (Сялянская Ніва, 1926, № 29)	600
Крывіч, месячнік літэратуры, культуры і грамадзкага жыцця пад рэдакцыяй В. Ластоўскага. № 10 за ліпень—сьнежань 1925 г. Коўня ...	602
Да беларускага перакладу „Слова аб палку Ёгравым“	618
Зацёмкі з крывіцкае (беларускае) мовы	620

5.2. Моўныя зацёмкі

Іменьні з суфіксам -іня	633
„Земляробства“ ці „ратаіства“	636
Тварэньне новых словаў	638
Кажны ці кожны?	640
Сьветка, сьветчыць, пасьветчаньне	643
Што знача слова „гудзець“ у песьні	645
Да назоваў беларускіх грошы	646
Мойпаја засіёмка	648
Да слова „спадар“	649
Яшчэ да слова „спадар“	654
Да слова „гаспадар“ у значаньню „монарха Вял. Кн. Літоўскага“	662
Куточак мовы	663
Праз тое, якою мае быць наша мова	664
Татулька, матулька, а ня баця, батушка, матушка	668
Уступіць, папусьціць, спусьціць, паправіць	669
„Самакат“, „каза“ й інш., або Назовы рэчаў, расьлінаў і інш., ад назоваў жывёлы паходзячыя	670
Із слоўніка („Веда“, 1973, Том 5, № 1)	674
Із слоўніка („Веда“, 1973, Том 5, № 2)	675
Надзвычайная патрэба	676

5.3. Зборкі пазнаньня беларускае мовы

Як правільна гаварыць і пісаць пабеларуску	677
Із Зборкі пазнаньня й чысьціні мовы 2 верасьня 1951 г.	689
Із Зборкі пазнаньня і чысьціні мовы 3.XI.1951 г.	693
Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы 9 лютага 1952 г.	696
Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы 29 сакавіка 1952 г.	699
Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы 12 красавіка 1952 г.	700

Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы 14 чырвіня 1952 г.	704
Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы 28 чырвіня 1952 г.	707
Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы 15 кайстрычніка 1952	711
Із Зборкі пазнаньня беларускае мовы (Веда, 1953, №3)	713
Із Зборкаў пазнаньня беларускае мовы	718

5.4. Выясньенні

Аб некаторых словах і хормах нашае мовы	720
Компромітуючая брошурка	757
Некалькі слоў выясньенняў	761
Адказ сп. Мікалаені	766
Пра некаторыя сумляваньні	769
Žjaśnieńnie što da kolkich sloŭaj, užyvanych, miž inšaha, u „Siaŭbiecie“ ..	773
<Ліст у рэдакцыю газэты „Беларус“ >	778
Адказ на зацем праз мову вялікалітоўскага (беларускага) перакладу Біблі ..	785

6. Лексыкаграфія

6.1. Маленькія рэцэнзіі

Аб беларускім слоўніку	826
Руска–Беларускі Слоўнік. Браты М. а Г. Гарэцкія. Смаленск, 1918	827
Зоська Верас. Беларуска–польска–расейска–лацінскі батанічны слоўнік. Выданьне газэты „Голас Беларуса“. Вільня 1924	829
„Русско–белорусский словарь“ Масква, 1953	831
Беларускія прыказкі, прымаўкі й загадкі	838

6.2. Разборы й матар’ялы

Ант. Полевой: „О языке населения Новозыбковского уезда Гомельской губернии“. Выданьне Інстытуту Беларускае Культуры. Менск. 1926.	853
Да беларускае мовы Горадненскага пав. Чарнігаўшчыны	863
Мова „Сьцежкаў–дарожкаў“ М. Зарэцкага	867
Крывіччына ў „Толков’ым словар’у живого великорусского языка“ В. Даля	900
Пераглядаючы этнографічныя зборнікі	924
„К истории белорусского языка в XVII столетии“ (Я. Карскі, „Известия по русскому языку и словесности“, 1930 г. т. III, 1)	929
Асаблівасьці мовы вялікалітоўскае (беларускае) у назіраньнях Адама Варлыгі	933

6.3. Слоўнікі

Маленькі маскоўска–беларускі (крывіцкі) слоўнічак фразэолёгічны і прыказкаў ды прывітаньні, зычэньні і інш.	939
Некаторыя праўніцкія тэрміны беларускія	994
Ю. Пацюпа, В. Булгакаў. Камэнтары	1063
Іменны паказьнік	1206